

ГАИЕТА *de Transilvania.*

ANUL

(CU PREANALTA VOIE.)

AL X-LEA.

N°. 9.

Brashov, 30. Januarie.

1847.

Есемпладе жотреці дела №. 1. маї авем. Предъл пе 1 ап 8 фиорін, пе $\frac{1}{2}$ ап 4 фіор. арцін.

ТРАНСІЛВАНИЯ.

Клвж. Мюкієреа десватерілор дітале пептре ръсказпърареа тоталь. Баронъ депзтат ал Алвей-де-жос се апъръ de партеа контрапрі къ бртъброле: Іері ѡадръсній а фаче пайтэа чч. лор статврі за проіект пептре ръсказпърареа тоталь. Къвіте ѡасфледіторе се азіръ ли партее ачеліаш, ли кът ей ші пріп ачеаста лиші лзайт плата. Был доі фз, каре пегъ токма тъктвіторіл пріочіп ал ръсказпърърі тотале. Дар въ ѡитрев: пткітва вечічеле адевърві але релейї жичеать а фі адевърві птмай пептре ачеа къ ле пеагъ чіпева орвеше? Такъ зп пріпок есе асшира спітегътблоров знд спре а ле опрі памаї къ о варгъ, саѣ даکъ ти от ѡикрэзт се пзне къ пептвл спре а ѡофръна Фортна че се апропіе: аѣ ѡичеркареа ачестора аре врэл ресълтат? Къ ачестеа асеатъя ей ѡичеркъріе ачелора карі атахъ ръсказпърареа тоталь дынд дін тълі ші дін пічоре. Дечі пз воіск а рефрьота оппераї яісітє ші de пттере ші de лодікъ. Комітатъ пз т'акъ тріміс аїчі ка съ въ спіті гльме; дечі тъ рестрінг птмай ла челе пеапърате. Матеріле десватерілор ла падії фші іаѣ а лор ѡисетпътате ли тъстра ѡатрі кареа се десфьшеръ пттереа жідевътбрі а касеі лецитівіе ші репортвіле еї. Де вом пріві ѡипрецівр, вом ведеа къ падіїле каре стаѣ таї пре със de пої се окнъ къ лвкврі твлт таї тарі de кът пої. Амеріка лвкврі пептре ѡипреевареа челор діо очеаве пріп зп канал; Англія ѡші регблеазъ колошіле, каре фак de чінчізечі орі таї твлт ка патріа татъ; Франца се сілеще а пъзі кътпъна Европе; Церманія ѡші вате канъл, ка пе-годзл търій адриатіче ші ал Дунърій-де-жос съл сторкъ ли фолосъл съз; Болгарія ѡші регблеазъ кътва ръсказпърареа тоталь, пль-пезъл фрт-де-фер спре Фіуме, кваетъ пеп-тре industrie, пегод ш. а.; іар Трансілванія се хъдеще ѡокъ тот къ брваріл. Сълт ка-рі прівінд лвкврі дін птпът партікълар зік къ ва сосі тіппъл кънд вор da ші ei тъла ка пої (къ лівералі) ли каселе de пайтаре. Іатъ тіппъл сосі, ка съ дын попорвлі пъ-тът лівер: ші іатъ ei пе ажетъ. Бы д.

барон окъртвіторіз аръта къ ачеастъ тъсвръ поль ар фі стрікъчость пептре пропріетарів, пептре гъверн ші църан. Ей ѡадръспек а фтпърі токма ли контръ. Пептре пропріетарів пз е стрікъчость; асемпъпареа дылі ба-рон деснре каселе съседі ші оръшъпеці пз поте ста; къчі адікъ касса ачеаста тре-вте прівітъ дін за ппнт-de-бедере преапалт, дін ал статвлі, ал кърі вінє стъ ли пътъп-тъл лівер, фъръ каре пічі о патріе пз поте фі порочітъ. Аді adse есемпле дін Болгарія. Ли контра ачестора пз поді пзне теоріа. Тої щіт къ ли Болгарія ле терце таї вінє ачелора карі аѣ скъпат de репортвіле ювъ-щі. Лисъ пічі пептре гъверо ръсказпъ-рареа пз е стрікъчость; пептре къ а domni песте попоръ кът съпт кътапії, іаізіїї, хай-дечій ші съкѣй, карі ла тревбіндъ апъръ патріа къ вані ші къ арте, есте преа de допіт. № mai zic nimis de міжлобеле ръсказпъръ-рі; фіреше, къ ачеаш чере 20—30 anі, афоръ даکъ се ва фаче къ лзаре de пътъп. Ей ші пъпъ актам ам ворйт твлт деснре ръсказпърареа тоталь ли адіпърі прегът-тбрі ші ли dietъ. Ам ворйт, къчі ей аче-стъ шатеріе о кред а фі дін ачеле кареа пз поте къдеа; пе лъпгъ кареа ворынд ли кон-тра еї поді перде, іар лъпгъ ea пз. Ачеастъ кассь аре віацъ, песте пздін ва авеа о тре-чере таре фъръ пічі о ѡандоіаль, токма кът аѣ алте таї твлт адеевърві, пе каре пайтэ къ 9 саѣ 10 anі авіа кътегам а ле ворви. О-къртвіторіл барон ал Дъвъчей adse вінє асемпъпърі. Такъ пз щіт пота, съ пз інтрът ли апа пе кареа пз о птмет кълка? № стъ. Ли апа пе кареа о калчі, ръд веї лввъда а пота. Съ пз фачі хайзъ преа таре ла првочі? Аї лисъ есте ворва, ка попорвлі ли лок de вештъпъл чел рпн ші россы фачет о хайзъ de саръ влъйтъ вінє, ка пз кътва ръ-тъпънд фъръ ѡадръкътіоте съ третре de фріг. Дечі даکъ Dieta dъ касса ръсказпъ-рърі птмай ла о комісіе, фаче tot атъта, ка ші кът аї кета кроіторіл съ тъсвре о хайнъ, пе кареа въятъл съ о ѡадраче de ва сімді тревбінца. D. бар. окъртвіторів atince ші апінереа постръ de 300 anі ѡакъче. Ей ам zic къ ли 150 anі афльндіне tot ли арте n'ам пттт пайта, іар de чешилалді 150 anі

ам тъкът. Към пълната еспресіе а ділі вароп
деспре лівераліст съйт Андествлат. Да ал-
теle обѣ таі ръспубл. Dieta e форматъ до
новоміші четъцеві (cives); въ лютрев, таі
авет дп тотъ Европа врео пілдъ, зnde по-
білитеа съші фіе пъстрат тóте прізвіеци-
ріле къ атъта темере ші къ аспріте? Такъ
воіт а істра дп шірвя църімор квлтівате,
требвє съ фачет чеса че ав фъкът ачелоеа
шчл. шчл. —

шчл. шчл. —
Был din дептагії Сібірлі: Но ін-
стрвкція посторъ стъ, къ орі че идея лівераль-
ар ръсърі ла діетъ жп прівінда твварівлі,
сь пв ліпсіт а о жтвръцоша. Атът din
прічіна ачеаста, кът ші din локредіндареа
че ам, реквоск, къ ръсквтпърареа тоталъ
спре реглареа репортрілор твваріале те-
рітъ апъраре токта ші din прівінцъ кътъ
отеніре. Атъта ка прічіп спєсв жп Фада
Dietei. Че се атіоце de пвпереа жп лікраде
а идеї, тъ фвоюеск ка д8пъ черереве маю-
рітъдї кавса съ ce dea ла комісіе, дар опе-
ратвл еї тіпъріндвсе съ ce тріштъ пе ла ді-
пвтврі ка ачелеаш съ погъ да інстрвкціе вб-
венітъ. Къ ачеаста пъстрѣт дрептвл трімі-
цеторілор пощрі ка преквт деспре прічіп,
аша ші пептв аль реалізаре съші погъ да
пъререве. Жтвр'ачеве фіндкъ ръсквтпърареа
тоталъ се жтвтетеіе пвши пе твварів, ві-
тареа статврілор есте а се ап'ка аквт de
твварів.

Ба депнат ал орашвлї Сек апъръ пројектвлї Алвей-де-жос, дънд шї та ръспвнс ма в. окъртвіторї ал Дъбъчей къ, de шї църапвлї дп. репортвлї съѣ патріархал de астъгі поте ащепта ажъторїз дела пемеш, ел дпсъ тай въкрос є а пв прімі пічі вп ажъто-рїз, памай съ поғъ віеды дп лівертате. — Депнатдї Нокріхвлї (съсьск) шї а Тре скателор (съквіеск) апъраръ tot пе Алва-де-жос. — Ба граф регаліст ворві юръш преа Фрѣтос шї пе ларг пептрв ръсквтпъ-рареа тоталъ, апоі кътъ вртъ adaoce: D. вароп окъртвіторї віневої а зіче, къ съ фіт преа Лагріжторї ма ворвеле постре, ка пв кътва сърпнд врео скінтеie din саль съ dea дп врео матеріе апріогечось. Такъ дса дп-целеце къвіателе къ каре ам апърат ей пе църапї, карї дтпліеск тóте шї пептрв пої пемешї, апоі въ спвіз къ ей де къте орі воїз ведеа пепъсаре асвпра інтереселор цъ-рапвлї, tot deавна воїз къвънта асеменеа. Двпъ че ворвеле din сала ачааста тревве пе-апърат съ стрѣватъ дп зефъръ, апоі тай до-рек ка din саль съ еасъ къвіате апъртѣре de юбацї, de кът дп контра лор. — Депнат-твл Солюквлї de міжлок декларъ, къ пе авънд інстрвкціе пептрв ръсквтпъраре, пв поте апъра пічі та din опішї. — Депнатвл граф ал Кіоарвлї двпъ че спвсе къ'шї дїпе порочіре а апъра пројектвлї Алвей-де-жос, апоі двпъ твлте алтеле се репезі асв-пра впві граф регаліст шї zice: Ай есте а тврвбра кънд ворвим de ръсквтпъраре шї воим a da попорвлї лівертате? Сънт преа докредіцат, къ ам тврвбра атвачі, дакъ iam ръпі лівертатеа. Ам дввъцат шї ей дп цър-стрѣне доъ ліверврі: къ бnde пътътвлї е

лібер, *зnde* попоръл *иъ* есте серв, аколо пат-
діа е таре, глоріосъ, таре, патріа ферічітъ;
іар *зnde* пътъитъл е легат, аколо донце
пептіндъ, съръчіе ші *свѣпере* ла алдій. Ат
таі *лпвъцат* *зва*: спірітъл *веаквлі* є таі
таре декът тóте алте пѣтері, de neam *лкіде*
тъкар къ *зідбрі* ка але *Kinei*; креде *Дле*
граф, къ ел ші песте ачелea ар *свѣра*, орі
ші *квт* съ консервът, токта консерваціа
санъ *свѣт* пої. Іартъті *Дле* граф съ *адѣк*
ші еж вп проверь французесъ. Мареле *Та-*
леіранд зісе: „Консерватілор, Дѣтнезеѣ
съ въ консерве, пептвът вої не вої къ греѣ
въ веді консерва.“ — *Дблъ* кътева стрігърі
але автора се сквѣлъ ші *челалалт* дептат ал
Кіоарвлі ші ръзітъндъсе не впеле *квіоте*
але графвлі. Стефан Сечеві *свѣтобре* пеп-
трв търіа падіоналітъді атърпътобре токта
дела лівертатеа пътъитълі *цврѣ*, апоі де-
спре *сфінценія* пропріетъції atince, къ токта
лп пѣтереа арт. 40 парт. I. din декретъл
тріп: пътъитъл ювъцеск п'ар фі пропріетате
квратъ а пемешілор, пептвъкъ статъл *лші*
пъстръ асвпра ачелвіа вп фелів *de* френт іп-
стітутів шчл. шчл. — *До* граф регаліст таі
ворві зікънд къ ввпъ ар фі ръсквтпърарен,
дар *иъ* съот вапі ш. а. ш. а. — Чеі таі
тв.лді не таі авънд ръвдare червръ дела
пресідентъл епвпчіаціе, кареа се ші фъкѣ пре-
квт ам възкт аіреа, пріміндъсе de ввпъ ші
фолосітобре idea ръсквтпърърії тотале. —

— Іатъ дн форма ачеаста кврг десватеріле жп Dieta пострѣй. Ноi шi de ачi жп-
коло ле вом ыртърi din паш жп паш; дар
пентръ ъпгбсдiма колопелор вом публiка
тотдеаизна пштai ресултателе фiекъреi ше-
diode къ тогъ лбареа амiоте; iap din десватері
пштai атвачi, кънд вом прiчепе къ
ачелеаш тревте съ жпсфле зп интерес
комъ.

§ 1 din пятыл I. ал оператылай өрвариал.

Ачест параграф, ал кърві къ този сері-
оса десватере *dins din* 29. Ian. пъзъ *лп* 3.
Февр. съвъ *лп* оператъл чел тіпърт аша:
„Пътъл звяріал (colonicatura) есте тот а-
чела, каре се афъ астъл *лп* тъпіле юваці-
лор, сайд каре ла 1820 аѣ фост *лп* тъпіле ю-
вацілор, шї *despre* каре пропріетаріл *de*
пътъл *п* поче аръта къ дозеzi, къ тай па-
ине *de* а ажтоце ачела не тъпі ювъщі
ар. *fi* фост алодіатвъ (кврат пропріетъ-
рек, ал кърдї) сайд къ *лп* стржосъл *лп* делес
ал пърдї I арт. 40 *din kondika* тріпърдітъ
с'ар *fi* префъкът *лп* пропріетате алодіалъ.“

Статвріле прітіръ ачест § кв ачел adaos, къ спре а афла кът пътъп есте врваріал вор лва de темеів конскріпція Фъквтъ ла 1819, дисъ кв ректіфікаціе, адікъ кв о дп-дрептаре пріо комісії а тетврор грешелілор къте се вор фі Фъквт de атвпчі локоче, дптрв-пъндвсе саѣ пътъп іювъцеск ла аллодіатврі пропріетърещі, саѣ тъндвсе ічі коло din ал-лодій въкъді пе сама іюбацілор. Din десва-теріле Фъквт асвпра ачестві таре пътъп вом-дшпъртъші кв алт прілеж, къчі съот песте тъсвръ інтересанте.

Chronica strâna.

Португалия. Серіориє дела Лісабон, каре сложеск пътнай пътъ до 11. Януари, конпред дълговъртоареа щире, къмъ ачеасть царъ рескладътъ, до скъртъ ва фі дългъчітъ de плю. Натръ провіндіи din челе таі лисемпътъре, каре ласеръ парте маре да рескъль, се афъ лінішите, ші тогъ пъдеждеа рескладимор се таі дългърте пе лъпгъ О-порто, каре дълъ възъ къмъ се аратъ сепеле, аревоје ва черка о дългъртвіре таі серіосъ. Гъвернъ пътнадъ тъва пе о кореспондинцъ а лві McDonald, ай афлат възъ да рескъла de акът din Португалия партіда лві Dos Mігвел ай жъкат ролъ лисемпътъре. Din прічіоа ачеаста до зілеле трекъте се ші пъсеръ да пріосоре къдіва тігвеліші че се афларъ до капиталъ. (Times.)

Спания. Madrid. Цара ачеаста юръш дъчепе а се рескъла. Каталонія тъва din челе таі лисемпната але ей провіндіи е кръчітъ до тогъ пърділе de вандіци карліш, до кътъ тръпеле рецине авіа таі ажъл а се тріміте до тогъ колдърле. Се ворбеще, възъ Каврера с'ар фі арътат да Сарагоса въ скоп de ап-трън до ачест ліцензес de рескъль пе Каталонія въ Арагонія.

Британія маре. До 19. Ian. се дескісе парламентъ. Енглітерії припътъ възвътъ de троп пе каре рецина Вікторія до рості въ дествълъ Бърбъдіе. Ачела се дългърте пе лъпгъ брътъреле лъкърі: а) ле спвне възвътъ лъкърістаре възъ фометеа до Irlandia ай ажъл да възъ град, че чере тогъ лътаре амінте атът а вътърілор кътъ ші а възетълъ; б) тот din прічіоа ачестеа ліпсе de въката че дъчепе а се сімді таі до тогъ дългърле каре съот въчине възъ Енглітера, се аратъ пълнать а ле да съ прічевапъ, възъ пе

възъ азъміт рескіти п'ар стріка а щерце тогъ вата че се обичающе а се лва ші акът педітъ імпортареа въкательор, ба лъкъ ар фі фортъ потрівіт а се словозі ші претіл ачей че вор фі таі сіліторі дългъ а адъче въката до Енглітера; ч) поменеши таі лъкъло де-спре възъвіа пріндъліи Монтпансіе възъ пріп-деса din Спания зікънд, възъ до прівінда ачеа-стасе ворашеза пе маса лорділор тогъ хър-тілъ de ea атіогътъре; тот аша ворбеще ші до прівінда, реџітръпърії Кракавіе възъ про-вінділе Австріаче, каре фантъ рецина о прі-веше фрепт вълкаре de трактат, до протіва бъреіа ай словозіт протестърі ла тъстрелеле върді дела Nord, дълъ вътъ се възъ ведеа din хъртілъ че се вор пътъ лъпнитеа лорділор; д) ле спвне таі лъкъло възъ аре паче възъ тогъ п'етеріле din лътме. До брътъ се лъкърі юръш ла стареа Irlandieи ші ле ре-вотълъ, ба съ черчетеге възъ атървътъ ші фъръ ціпере de парте тогъ ісвореле стрікъ-чіліеи din каре се реварсъ атътеа реле ас-пра ачестеи дърі. Фаче поменіре тогодатъ ші деспре възле тъсврі лецитъре че е хо-търът гъвернъл а ле дълтрапінде до фаво-ръл сертапілор ірланзі, ші каре, de вътва парламентъл лъкъ ле ва афла de възле, вор-

регъла фортъ тълт репорѣріе дутре проп-ріетарії ші дълраніи din Irlandia.

Солії Австріи. Ресіеи ші Пресіеи авторъ іері о конференцъ лъвъ въ министръл Пал-терстов.

Атът кара лорділор вътъ ші чеснілътъ а дептаділор се адъптаръ лъкъ до ачесаши зі дълъ аміазі ші дългъръ шедінде формале, до каре таі пайтъ de тогъ се вогаръ адре-селе ла възвътъ de троп ші че е таі рап, възъ до атвеле каре се пріїтъръ фъръ пре-скітъре. Дълъ вътъ се възъ din шедінга ачеаста din тълт таі пайтъ de тогъ вор съ се апъче de тъсврі енергіче пентръ търці-віреа ліпсеи че домпеще до Irlandia; апои de вътса търтішълъ, дълъ каре ва врта вътса Кракавіе. Пентръ ачеаста се ші скълълъ до Лорд атвте D. Іосіф Хътме ші zice, възъ ел воїеще а траце вътъ таі кърълъд лътареа амінте а лорділор асвпра Кракавіе каре с'ад дълтрапат възъ топархія Австріакъ припъ къл-кареа трактатълъ дела Biena, din каре прі-чіпъ — зіче тогъ Хътме — възъ ел ва пропъпе ші ачеа, ба Енглітера de ачі лъпните съ възъ таі пътіасъкъ Ресіеи чеи тъва сътъ тії пътълъ стерлінг (до пътълъ стерлінг фаче таі 30 сфанци), пе карії лъ дълдіа до тогъ а-пъл дрепт респлатъ, възъ възъ калъкъ трак-татъ поменіт.

Токма акът пріїтът щиреа, възъ гъвернъл енглез ар фі лъкъръкат 37 възъбре възъвате спре а се стръпвътра до Irlandia, ші възъ ачеаста възъ се възъ дълтъпла пътнай одатъ, че de вътсіорі ва фі ліпса інтедітъре. Асем-пев, възъ ла Dевліп с'ар фі ціпнъ до зілеле аче-стасе о адънандъ, ба каре ай фост фадъ фортъ тълді din пропріетаръ чеи таі аввді, карії с'ад съфътълъ до че въп с'ар п'етеа ажъста пътімінда съръчіте. Нътнай de п'ар фі кам-тързі!

Франда, Паріс, 21. Ian. Къвътъ de троп ал рецинеи din Енглітера педікъ о пе-тъ de търъ че зъчё пе inima міністерілътъ франдоз. Тоді се възъвъ, възъ късъторійле спа-ніоле сълт атінсе възъ атъта кърдаде. Ачеаста ай фост прічіоа, de лъпните че се чіті ачел възвътъ de троп пе ла берсе, се вркъ хър-тілъ юръш ла стареа до каре се афла таі пайтъ възъ вътса септътълъ. — Пе астъзі се ащепта съ се дъчепълъ дескатеріле асвпра Кракавіе, фіндъ възъ вътса търтішълор се лъ-кейе възъ о сімпълъ історіе а лъкъръ, пе таі артъпълъ пітіе віна асвпра лві Gизот, че асв-пра Кристіні, тътнай рецинеи din Спания, кареа възъ віа а'ші търіта пе фата чеа таі маре фъръ а фі сігъръ, възъ вътса да пе чеа таі тікъ дълъ пріпълъ франдез, ші юръш пе віа съ се дълтъпле алтфеліз, de вътъ де-одатъ. Ба съ зікъ, дълъ че пеам къщігат скопълъ до Спания, акът пітік пе заче таі адълкъ ла інімъ, de вътъ ка съ пе ре-дже-път припъ орі ші че тіжлок възъ Енглітера; възъ — дълъ вътъ зіче жърпаль de Дебат — гоніреа дълъ алте аліанде, есте о пе-віліе пе-рівълъсъ.

Гъвернъл Франдіе дълъ вътъ тълте до-къмпенте пъзъ діпломатіче ай дат ла лътнітъ ші дениша пріпълътъ de Меттерніх, кареа о трі-

